

Handläggare
Ann-Charlotte Bergqvist
08-508 271 25**Till**
Exploateringsnämnden
2015-09-24

Innovationsstrategi för Stockholms stad. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsens remiss av stadsledningskontorets förslag till Innovationsstrategi för Stockholm stad besvaras med exploateringskontorets tjänsteutlåtande.

Håkan Falk
FörvaltningschefAnn-Charlotte Bergqvist
Avdelningschef

Sammanfattning

Den av stadsledningskontoret framtagna innovationsstrategin innehåller principer för hur innovationsförmågan hos stadens verksamheter kan stärkas och därmed öka förmågan att möta framtidens utmaningar; det interna perspektivet. Staden har också i ett externt perspektiv en viktig uppgift i att bidra till att utveckla Stockholmsregionens innovationskraft och vara en aktiv del av det regionala innovationsarbetet. För att stärka stadens innovationskraft föreslås därutöver sex delstrategier för hur staden ska arbeta med att stärka innovationskraften i organisationen.

Exploateringskontoret framför att antagande av en innovationsstrategi och utveckling av konkreta aktiviteter och verktyg är en viktig del av arbetet med ständig utveckling av stadens verksamheter. Staden behöver satsa på kompetenshöjande insatser och utbildning om begreppet innovation för att nå den önskade utvecklingen av verksamheten. En del av innovationsarbetet kan med fördel samordnas med kvalitetsprogrammet och

Exploateringskontoret
Administrativa avdelningenFleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 271 25
Växel 08-508 276 00
ann-charlotte.bergqvist@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se/exploateringskontoret

även ge ny energi till kvalitetsarbetet. För att de uppgifter som åläggs nämnder och bolagsstyrelser ska bli verklighet menar exploateringskontoret att staden centralt måste utveckla olika verktyg och samordna stadens innovationsarbete så att resurserna används effektivt.

Remissen

Kommunstyrelsen har remitterat stadsledningskontorets förslag till Innovationsstrategi för Stockholms stad till samtliga stadens facknämnder, tre stadsdelsnämnder och Stockholms Stadshus AB m.fl. för yttrande senast den 5 oktober 2015.

Ärendet

Stadsledningskontoret har haft i uppdrag att ta fram ett förslag till program för innovation som stödjer stadens mål och verksamhet. Kontoret har därför genomfört en kartläggning av nuläget och utarbetat förslag till en övergripande strategi för innovation

Enligt stadsledningskontoret är en innovation en process, en utveckling eller en förändring som är *väsentligt nytt och värdeskapande*, inte bara en smärre korrigerande. Den medför *någon form av språng* och innefattar en utveckling som ger en idé ett värde. På det sättet skiljer sig innovation från ett mer kontinuerligt utvecklingsarbete.

Den föreslagna strategin innehåller principer för hur innovationsförmågan hos stadens verksamheter kan stärkas och därmed öka förmågan att möta framtidens utmaningar; det *interna* perspektivet. Stadens innovationsstrategi ska stödja utvecklingen av innovationer inom alla de områden där staden levererar samhällstjänster till medborgare och brukare.

Staden har också i ett *externt* perspektiv en viktig uppgift i att bidra till att utveckla Stockholmsregionens innovationskraft och vara en aktiv del av det regionala innovationsarbetet. För att särskilt stärka samverkan mellan akademi och samhälle har kommunstyrelsen gett stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram en strategi för hur staden ska samverka och arbeta med regionens universitet och högskolor.

För att stärka stadens innovationskraft föreslås därutöver sex delstrategier för hur staden ska arbeta med att stärka innovationskraften i organisationen. En fördjupad beskrivning av delstrategiernas innehåll redovisas i bilaga till ärendet.

1. Stärk styrningen mot en ökad innovationsförmåga
2. Utveckla verktyg för innovation
3. Stärk medarbetarnas kunskaper om innovationer
4. Utveckla ett ledarskap som främjar innovation
5. Utveckla stadens mötesplatser och samarbeten för innovation och samverkan med andra aktörer
6. Stärk stadens roll som en innovativ beställare

Vikten av en innovativ kultur och att sträva efter att utveckla innovativa arbetssätt hos stadens medarbetare behöver göras tydligt i stadens mål och verksamhetsplanering.

Kommunstyrelsen ska precisera hur genomförandet och uppföljning av strategi ska integreras i stadens system för ledning och styrning (ILS).

Exploateringskontorets synpunkter

Stockholmarna blir allt fler och ställer ökade krav på bättre service. Det är därför både viktigt och nödvändigt med ständig utveckling av stadens verksamheter. Antagande av en innovationsstrategi och utveckling av konkreta aktiviteter och verktyg är en del av detta arbete.

Verksamhetsutveckling är en ständigt pågående process i staden. Ofta görs det inom ramen för det dagliga arbetet men lika ofta avsätts det särskilda resurser för arbetet. Det viktiga är att det görs oavsett vad man kallar det.

Exploateringskontoret menar att det inte är helt tydlig vad som avses med innovation. I ärendet definieras en innovation som något som medför någon form av språng och innefattar en utveckling som ger en idé ett värde och som syftar till att utveckla verksamheten bortom befintliga gränser. Vidare anges att innovation ska vara en del av ordinarie arbete – inget som sker vid sidan av.

Som konstateras i förslaget till innovationsstrategi är begreppet innovation ännu relativt nytt i offentlig sektor och ännu inte brett förankrat i kommunal verksamhet. Staden behöver satsa på kompetenshöjande insatser och utbildning om begreppet innovation för att nå den önskade utvecklingen av verksamheten.

Som påpekas i förslaget har ett stort och gediget arbete med målstyrning och kvalitetsarbete funnits i staden i många år. Sedan

ett antal år bedrivs inom ramen för Program för kvalitetsutveckling även ett systematiskt utvecklingsarbete. En del av innovationsarbetet kan med fördel samordnas med programmet och även ge ny energi till kvalitetsarbetet.

Exploateringskontoret anser även att det är befogat att en stad av Stockholms storlek och betydelse bedriver innovationsverksamhet med externt perspektiv för att kunna stärka och utveckla innovationsförmågan. Samarbete med olika lärosäten är i detta sammanhang en viktig del där de kan bidra till nya eller förbättrade lösningar.

I arbetet med innovationsstrategin har en översiktlig kartläggning av stadens innovationsarbete och förhållningssätt till innovationer gjorts. Slutsatser i detta arbete har bl.a. varit:

- Det finns för många stuprör och öar av aktiviteter i staden - det behövs mer samverkan och samarbeten.
- Det behövs mer av stadsgemensamma förhållningssätt och strategisk styrning beträffande innovationer och ett generellt behov av att höja mognadsgraden.

I innovationsstrategin läggs ett stort ansvar för innovationsverksamheten på stadens nämnder och bolagsstyrelser. För att de uppgifter som åläggs nämnder och bolagsstyrelser ska bli verklighet menar exploateringskontoret att staden centralt måste ha en tydligare vision och ledning, utveckla olika verktyg och samordna stadens innovationsarbete så att resurserna används effektivt. Dock måste detta balansera så att lokala initiativ inte hämmas. Det finns en risk att om man skapar en parallell organisation för innovation, centralt i staden eller på den egna förvaltningen, så kan spridningen av resultatet bli en utmaning i den ordinarie organisationen.

I ärendet redovisas ett antal innovationsfrämjande aktiviteter i staden bl.a. Norra Djurgårdsstaden Innovation inom exploateringsnämndens verksamhet. Det huvudsakliga syftet med verksamheten är:

- att vara en mötesplats för att knyta kontakter, planera, genomföra, utvärdera och forska på hållbara lösningar som prövas i projektet Norra Djurgårdsstaden.
- att främja utveckling och tillämpning av miljöteknik och systemlösningar för hållbar stadsutveckling inom projektet Norra Djurgårdsstaden.

- att bidra till att visa att Stockholm och Sverige har ett unikt och bevisat kunnande inom hållbar stadsutveckling.
- att ta emot olika slags studiebesök/delegationer och vara en plattform för samarbeten och program.

Norra Djurgårdsstaden Innovation är en innovationsarena och mötesplats för hållbar stadsutveckling. Enheten har sedan starten 2010 utvecklat såväl arbets- och mötesformer, nätverk, verktyg och processer samt kunskap och erfarenhet i arbetet med att stötta aktörer i innovationsprocessen, såväl externa aktörer som de interna förvaltningarna och bolagen.

Slut

Bilagor

1. Innovationsstrategi för Stockholms stad.
Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande inkl. bilaga 1.
Bilaga 2 finns att hämta på Insyn